

те могат да бъдат резултат на съзнателен човешки труд или на природни сили. Единственото условие на анализа е те да бъдат максимално сравними помежду си през двата периода. В тази връзка искам още веднъж да заявя, че не съм против традиционните подходи в икономическата статистика, при които предварително се избират базисните или отчетните тегла за измерване на ефектите от промените на груповите интензивни характеристики. Заедно с получаваните от тях полезни, но условни решения обаче винаги трябва да се посочва и коректното решение, съдържащо само реалните ефекти. Нещо повече, именно това решение трябва да бъде първо, а след него - всякакво друго или други условни решения, които могат да разширят и обогатят анализа.

Трето предимство на предлаганата методика е запазването на съвместния резултат като цялостен ефект. Той не трябва да се разделя на части по каквито и да е съображения, защото от разполагаемите данни за два периода не може да се определи средната производителност на труда само на промененото количество на заетите през отчетния период. Със запазването на съвместния резултат анализът на прирастите се доближава до традиционните статистически методи, при които се получават също съвместни резултати, без да се разделят след това на части. Вместо разделяне предлагам сумиране на съвместния резултат Δp_{ps} с всеки един от двата нетни ефекта Δp_p и Δp_s , откъдето се определят два брутни ефекта Δp_{pb} и Δp_{sb} . Всеки от тях измерва цялостния или краен ефект на дадения вид промени на факторните показатели. Най-накрая, с предложената методика, както и с традиционните схеми на индексния факторен анализ, могат да се изследват всякакви показатели за икономическа ефективност при групирани данни - трудоемкост, капиталоемкост, фондоемкост, ресурсоемкост, рентабилност, себестойност и др., които имат универсално и изключително важно познавателно значение в икономическия анализ.

ПРИЛОЖЕНИЕ НА МЕТОДИКАТА

С цел да се приложи методиката върху реални данни е анализирано изменението на производителността на труда на заетите в страната през 2003 спрямо 1998 г. Икономическата структура е представена чрез групираните данни за шест отрасли, които обединяват повече комплексни дейности отколкото отделни отрасли, но имат по-стабилни характеристики за добавената стойност и заетите. Те са селско стопанство, промишленост, строителство, търговия, транспорт и услуги, от които се преминава най-лесно в трите икономически сектора, и обратно. Първият отрасъл обхваща селското, горското, ловното и рибното стопанство. След трите отрасли - "Промисленост",